

2013

Contourennota H. Plechelmusparochie
Samenkomen om samen te werken

Oldenzaal

Februari 2013

Inhoud

1.	Een visie op de situatie van onze Plechelmusparochie	3
1.1	De tijd van de volkskerk.....	3
1.2	Keuzekerk	3
1.3	De katholieke kerk en haar positie	4
2.	Organisatie van het pastoraat in het aartsbisdom.....	5
3.	Werkwijze: omwille van de toekomst van de Plechelmus	6
4.	Gelovig perspectief	8
5.	De profielen	9
5.1	Gebouwen.....	9
5.2	Financiën.....	10
5.3	Communicatie	11
5.4	Liturgie	13
5.5	Diaconie.....	15
5.6	Catechese	17
5.7	Kerkopbouw.....	19
5.8	Vrijwilligers	22

SAMENKOMEN OM SAMEN TE WERKEN

Met elkaar verbonden om onze plaats in de samenleving gestalte te geven

De data genoemd in deze nota zijn niet bedoeld als vaststaand feit, maar zijn genoemd om aan te geven dat op deze punten in de tijd reële data worden vastgesteld.

1. Een visie op de situatie van onze Plechelmusparochie

Negen voormalige parochies hebben zich samengevoegd tot één Plechelmusparochie. Dat heeft te maken met allerlei ontwikkelingen in de samenleving en daarmee ook in de kerk.

1.1 De tijd van de volkskerk

Onze Nederlandse samenleving is geworteld in het christendom en onze cultuur is er sterk door getekend. Vanuit de tijd van eeuwen geleden, de tijd van Willibrord en Bonifatius en hun gezellen, maakten de bewoners van de Lage Landen steeds meer kennis met het christendom. Bij de vormgeving van de samenleving, de ontwikkeling van de eerste scholen, de wijze van besturen en onze cultuur (bijvoorbeeld schilderkunst en muziek) hebben we veel te danken aan het christendom en aan individuele christen gelovigen. Vanaf de Middeleeuwen tot aan het midden van de twintigste eeuw zou je dan ook kunnen spreken van een door en door christelijke samenleving.

Nadat in eerdere eeuwen diverse wetenschappen zich al hadden losgemaakt uit de theologie als allesomvattende wetenschap, vond er in de tweede helft van de twintigste eeuw een enorme verandering plaats. De organisatie van de samenleving in de politiek, het onderwijs, de belangenbehartiging van groepen, de cultuur enzovoort verzelfstandigden zich volledig ten opzichte van de verzuilde maatschappij waarin christelijke kerken een toonaangevende rol speelden. We noemen dat verzuilde leven de tijd van de volkskerk.

1.2 Keuzekerk

Te midden van de verschillende godsdiensten en religies in onze samenleving, nam de bijna monopolistische positie van het christendom af. In de laatste halve eeuw zijn gastarbeiders uit landen rond de Middellandse Zee in de Nederlandse industrie komen werken. Mensen uit voormalige kolonies kwamen naar hier en zochten hun heil in het 'moederland'. Opnieuw - want Nederland nam ze in de afgelopen eeuwen al vaker op - zochten en vonden vluchtelingen uit conflict-landen hun toevlucht in ons land. Daarmee zijn in onze multiculturele Nederlandse samenleving vertegenwoordigers van andere wereldgodsdiensten en religies steeds uitdrukkelijker en zichtbaarder aanwezig. Ook in Oldenzaal en omgeving. Niet zelden tot in onze vriendenkring, de eigen familie of het gezin. Dat betekent voor iedereen, en dus ook voor ons, dat we in een religieus veelkleurige samenleving voor een keuze staan: we kiezen ervoor om ons wel of

niet aan te sluiten bij een van de vele religieuze tradities, een van de vele kerken. Tegenwoordig spreken we dan ook van een keuzekerk.

1.3 De katholieke kerk en haar positie

Al deze ontwikkelingen in de samenleving hebben onze katholieke kerk en haar positie in onze directe omgeving niet onaangeroerd gelaten. Wat die veranderende verhoudingen voor ons betekenen, zijn we veelal pas net begonnen echt te ervaren. We spelen erop in en geven er vorm aan.

Duidelijk is dat met de verandering in geloven en gelovig leven én met de verandering in de positie van kerken in onze samenleving er ook een verandering is gekomen in het aantal beschikbare middelen (personeel, financiën, deelnemers, parochianen, vrijwilligers). Die middelen zijn meestal minder geworden. Met alle veranderingen samenhangend is er ook een verandering gekomen in de wijze van werken en in de schaal waarop het kerkelijk werk wordt georganiseerd. Binnen onze Plechelmusparochie betekent dit dat we sinds enige tijd door beleidskeuzen van het aartsbisdom en de vertaling daarvan naar onze eigen situatie werken met negen geloofsgemeenschappen in één parochie. Er is een centraal parochiebestuur dat via acht locatieraden de geloofsgemeenschappen aanstuurt en samen hebben we één bescheiden pastoraal team. De pastoraatgroepen vallen onder de verantwoordelijkheid van het pastores-team.

2. Organisatie van het pastoraat in het aartsbisdom

Hoe ons Aartsbisdom Utrecht sinds 2000 heeft gereageerd op de eerder genoemde ingrijpende veranderingen, daarover schreef het hoofd Personeelsdienst en Pastorale Organisatie van ons aartsbisdom, Harry Bisseling, een overzichtelijke verhandeling. Hij constateert dat er nog meer mag worden gewerkt aan vernieuwing vanuit het pastoraat om een antwoord te geven op die veranderende situatie. Alleen inzetten op continuïteit van al het bestaande en op de vertrouwde parochie is niet meer afdoende en niet langer mogelijk. Hetzelfde blijven doen, maar dan op grotere schaal, kan niet. We moeten daarom stappen zetten naar een nieuwe organisatie van pastorale zorg en aanwezigheid.

Daarmee is de belangrijkste taak van het pastores-team benoemd: het coachen en inspireren van vrijwilligers. Vanuit de verschillende taakvelden (diaconie, catechese, liturgie en gemeenschapsopbouw) dienen allen zich in te zetten voor het kernprogramma van de parochie, voor pastorale nabijheid in de afzonderlijke geloofsgemeenschappen en voor pastoraal ondernemerschap. De kerntaken, het vieren van de eucharistie, de bediening van de overige sacramenten, etc. worden uitgevoerd door de pastorale professionals met ondersteuning van vrijwilligers.

Vrijwilligers geven allereerst vorm aan de lokale nabijheid (nabijheid als een aanwijsbare aanvulling op de tendens tot individualisering in de samenleving) met, waar nodig, ondersteuning van de pastorale professionals. Pastoraal ondernemerschap wordt van het pastores-team en bestuur gevraagd bij het uitvoeren - door hen of door derden - van experimenten of verkenningen, van projecten al of niet in samenwerking met maatschappelijke bondgenoten of partners, waarbij nieuwe doelgroepen, nieuwe activiteiten een antwoord geven op nieuwe vragen in de huidige samenleving.

Geloven, en zelfs kerkelijke betrokkenheid, uit zich niet uitsluitend in vertrouwd kerks gedrag. De parochie en de geloofsgemeenschappen moeten zich meer en meer gaan toeleggen op maatschappelijke dienstbaarheid. Dit wordt in de toekomst het platform waarop de kerk in contact komt met mensen en waar ze de boodschap kan uitdragen.

3. Werkwijze: omwille van de toekomst van de Plechelmus

Het parochiebestuur wil samen met het pastores-team plannen ontwikkelen om te bepalen hoe de sterke of vitale punten voor het geheel van de parochie zijn uit te bouwen. Dit in lijn met de aanzetten van het aartsbisdom. In het plan worden de sterke en vitale activiteiten/onderdelen van de geloofsgemeenschappen beschreven, waarbij de precieze context van elke geloofsgemeenschap in acht wordt gehouden. We doen dat in samenspraak met en in samenwerking tussen de locatieraden en pastoraatgroepen en via hen met de aanwezige werkgroepen en overige vrijwilligers. Een belangrijke taak van het parochiebestuur en pastores-team is het initiëren en bevorderen van samenwerking dwars door onze geloofsgemeenschappen.

Wat het bestuur u hierbij aanbiedt is een contourennota om dat proces vorm te geven. Deze nota is de uitwerking van wat op 18 september 2012 is afgesproken tijdens een bijeenkomst van het bestuur met vertegenwoordigers van locatieraden en pastoraatgroepen.

Het bestuur reikt op centraal niveau de kaders aan om het proces van 'parochie-zijn' op gang te houden. Dit alles onder het motto: doe centraal wat daar moet en handel vooral lokaal af wat daar het beste kan. De locatieraden regelen in samenspraak met de pastoraatgroep en de vrijwilligers de praktische gang van zaken in de eigen geloofsgemeenschap.

Deze contourennota is bedoeld als hulpmiddel om per locatie de plaatselijke organisatie goed te beschrijven op alle aanwezige taakgebieden: vooral om zicht te krijgen op wie wat doet, wie waarvoor praktisch verantwoordelijk is. Bestaande regelingen en afspraken kunnen met behulp van deze nota geordend worden. Op basis van die beschrijving kan een lokaal werkplan worden uitgewerkt. Alle lokale werkplannen worden onderling op elkaar afgestemd en vormen de eerste bouwstenen van het gezamenlijk verder te ontwikkelen centrale beleid(splan).

Om de komende periode een scherp beeld te krijgen van waar de sterke of vitale punten liggen in de plaatselijke geloofsgemeenschappen, wil het parochiebestuur de locatieraden en pastoraatgroepen in hun ontwikkeling volgen. Het bestuur zal hen met enige regelmaat bezoeken met belangstellende vragen: waarom doet u wat u doet, hoe doet u dat en waartoe doet u dat? Waar is ondersteuning gewenst en waar is bijstelling nodig? Hoe draagt dit bij aan het geheel van de parochie? Voor de komende jaren is het de uitdaging een instrument te ontwikkelen waarmee de vitaliteit van de geloofsgemeenschappen beschreven en zo mogelijk 'gemeten' kan worden. De parochiemonitor is hiervoor een goede aanzet.

De parochiemonitor is een instrument om het profiel van iedere locatie scherp te krijgen. Aan de parochiemonitor zit een brede vergelijking vast met een groot

aantal andere geloofsgemeenschappen. Zo kan aan het verkregen profiel ook een ter zake en toegespitst advies worden verbonden over in welke richting een geloofsgemeenschap zich, op basis van het aanwezige, het effectiefst kan ontwikkelen. Zo wordt niet een wensdroom maar een toekomstbeeld gegeven dat is gebaseerd op wat werkelijk aanwezig is.

Het bestuur heeft veel respect voor de aanwezige betrokkenheid en de inzet van vrijwilligers. Daarom besteden we er in deze contourennota ook een apart profiel aan. Op het gebied van vrijwilligersbeleid heeft het bestuur al een cursus aangeboden waarin zaken als werven, motivatie onderhouden, begeleiden en faciliteren uitvoerig zijn besproken. Er zal op basis van de cursus een protocol voor het vrijwilligersbeleid worden opgesteld met concrete aanwijzingen voor een werkplan op locatieniveau.

Wat betreft de viering van de eucharistie en alle andere mogelijkheden van vieren: hierover zal het pastores-team een verdere uitwerking van de plannen, mogelijkheden en wensen uitwerken. Daarin wordt de centrale plek van de basiliek verder verduidelijkt als plaats waar alle geloofsgemeenschappen samen vieren en hun inbreng hebben. Ook zal het team met suggesties komen hoe de afzonderlijke geloofsgemeenschappen ter plaatse hun geloven kunnen vieren met al gekende en mogelijke nieuwe vormen van vieren, voor vertrouwde en nieuwe (doel)groepen.

4. Gelovig perspectief

Met het aanreiken van deze contourennota, als een levend document dat voortdurend wordt herschreven en bij de tijd gebracht, concretiseert het bestuur haar uitgangspunt dat de ene parochie slechts kan bestaan uit het samenbrengen van de levensvatbare en duurzame bouwstenen die in de plaatselijke geloofsgemeenschappen aanwezig zijn. De Geest van God is in het vitale aanwezig. Wat vitaal is en vol van de Geest zal een teken van hoop zijn voor onszelf en voor de wereld in onze directe omgeving. Een teken van vertrouwen dat, tegen alle ervaringen van onheil in, God in zijn liefde trouw blijft aan de mens, trouw aan iedere mens. Hij heeft voor ons allen een betrouwbare toekomst in petto.

Met deze contourennota kan de missie die het pastores-team heeft verwoord in haar pastoraal plan *Vurig getuigen* worden gerealiseerd. Mensen worden aangesproken op hun geestesgaven, hun talenten. Hun inzet zal de geloofsgemeenschap en de samenleving ten goede komen. Dat is de Koninklijke weg die Jezus van Nazareth, de Christus, heeft gewezen in zijn leven, zijn lijden, zijn dood en verrijzenis. Daarbij gaat het om de inzet van alle generaties, van jong en oud. Ieder op een eigen wijze gelovend, ieder in een eigen mate van betrokkenheid. In een dergelijke open en gastvrije parochie zal ieder zich thuis voelen, zich geaccepteerd weten, gehoor vinden voor zijn of haar verhaal, een gemeenschap met speciale aandacht voor de gekwetsten. Daartoe zullen we onze gebouwen en menskracht als dienst aan de samenleving inzetten. Een hedendaags teken van Gods aanwezigheid in en betrokkenheid bij de samenleving, zijn eigen schepping.

In hoofdstuk vijf worden de volgende profielen beschreven:

- Gebouwen
- Financiën
- Communicatie
- Liturgie
- Diaconie
- Catechese
- Kerkopbouw
- Vrijwilligers

Aan elk van de beschrijvingen is een profielblad toegevoegd.

5. De profielen

5.1 Gebouwen

Gebruik kerkgebouwen

Er volgen de komende jaren geen verzoeken meer richting het Aartsbisdom Utrecht tot het onttrekken aan de eredienst van kerken binnen de parochie H. Plechelmus, tenzij financiële of pastorale redenen ons daartoe noodzaken.

De Emmaus wordt verder ontwikkeld tot 'Pastoraal Steunpunt' waar alle facetten van kerk-zijn, behalve liturgie, zichtbaar moeten blijven. De andere acht kerken in de stad en de dorpen blijven open voor de eredienst.¹ De H. Antoniuskerk wordt in het weekend niet gebruikt voor de viering van de eucharistie of voor een Woord- en Communieviering. Wel kan de kerkruimte gebruikt worden voor andere vieringen in het weekend en voor eucharistie en andere vieringen door de week.²

Het vaststellen van besluiten voor sluiting, oprichten en openhouden van gebouwen is een verantwoordelijkheid van het bestuur waarbij het pastores-team, de locatieraad, pastoraatgroep en parochianen worden geraadpleegd.

Meerjarenplan en begroting gebouwen

Het parochiebestuur zal voor de gebouwen een meerjarenplan onderhoud en een meerjarenbegroting vaststellen. Elk kalenderjaar zal de penningmeester van het parochiebestuur, samen met de penningmeesters van de geloofsgemeenschappen, in de jaarbegroting het onderhoud, beheer en de inrichting van de gebouwen opstellen en ter vaststelling aan het parochiebestuur voorleggen. Het werven van fondsen voor onderhoud, beheer en inrichting van de gebouwen is een taak van de locatieraad onder verantwoordelijkheid van het parochiebestuur.

Gebouwenbeheerder

Elke geloofsgemeenschap heeft een locatieraad waarbinnen een locatieraadslid is belast met het gebouwenbeheer. Dit lid is verantwoordelijk voor het opstellen van het onderhoudsplan, de uitvoering daarvan en laat, zo nodig, inspecties uitvoeren. Het parochiebestuur stelt een Beraad Gebouwen in, waarin de betreffende leden zitting hebben. Dit beraad coördineert, houdt afstemming en adviseert het parochiebestuur over alle zaken rondom het gebouwenbeheer. Voorzitter is het parochiebestuurslid belast met de portefeuille gebouwen. Het Beraad Gebouwen voert minstens één keer per jaar overleg om in ieder geval te bespreken of de verschillende geloofsgemeenschappen zaken beter samen kunnen regelen, zoals de inkoop van energie, het laten uitvoeren van inspecties en het onderhoud aan gebouwen en kerkorgels.

¹ Besluit maatregel parochiebestuur 18-09-2012.

² Besluit aartsbisdom 2007.00450-AV.

Richtlijnen gebruik gebouwen

Elke geloofsgemeenschap ontwikkelt in 2013, onder verantwoordelijkheid van het parochiebestuur, richtlijnen voor het gebruik van de gebouwen. Deze richtlijnen vormen jaarlijks een onderwerp van gesprek bij het bezoek van het parochiebestuur aan de locatie. Binnen de richtlijnen zijn regels opgenomen over de verhuur van de gebouwen voor (externe) activiteiten, zoals concerten, en worden verhuurbedragen vastgesteld. De locatieraad ontwikkelt samen met de parochianen een visie op gebouwen voor 'eigen gebruik' waarbij maatschappelijke dienstbaarheid het uitgangspunt is. Het parochiebestuur moedigt de geloofsgemeenschappen en het pastores-team aan om op alle plaatsen waar gevierd wordt, na afloop van plechtigheden of vieringen gelegenheden te creëren voor ontmoeting en napraten. Onze kerken dienen zodanig ontwikkeld te worden, dat zij meer en meer worden tot 'centra van dienstbaarheid' in de samenleving.³ De locatieraad en pastoraatgroep ontwikkelt hiervoor plannen die in bespreking met het parochiebestuur in 2014 per locatie worden vastgesteld.

5.2 Financiën Begrotingen

Het parochiebestuur van de H. Plechelmus werkt met een meerjarenbegroting die jaarlijks wordt vertaald in een jaarbegroting. In de meerjarenbegroting en jaarbegrotingen wordt voor elke geloofsgemeenschap inzichtelijk wat de gevolgen zijn van het ingezette beleid. In zowel de meerjarenbegroting als in de jaarbegroting wordt door de penningmeester van het parochiebestuur de deelbegroting van de locatie en de verdeelsleutel voor gemeenschappelijke (bovenlokale) kosten vastgesteld. Dit in overleg met de penningmeesters van de locatieraden.

De penningmeester van de locatieraad is verantwoordelijk voor het opstellen van de begroting van de locatie. In elke locatieraad van de parochie H. Plechelmus is dan ook een penningmeester aangesteld. De penningmeesters van de locatieraden zijn gemachtigd om uitgaven te doen en verplichtingen aan te gaan, binnen de goedgekeurde begroting, tot een bedrag van 5000 euro. Voor uitgaven binnen de door het aartsbisdom goedgekeurde begroting is geen machtiging nodig. Geloofsgemeenschappen kunnen in de toekomst uit te geven bedragen tijdig voordragen aan het parochiebestuur. Deze neemt de bedragen na goedkeuring op in de begroting die vervolgens ter goedkeuring aan het aartsbisdom wordt voorgelegd. Voor uitgaven die buiten de goedgekeurde begroting vallen moet een machtiging worden aangevraagd.

Beraad Financiën

Het parochiebestuur van de H. Plechelmus zal voor iedere locatie zorg dragen voor een uniforme financiële administratie. De penningmeesters van de locaties hebben te allen tijde inzage in deze administratie. Het parochiebestuur nodigt de penningmeesters van de locatieraden ten minste drie keer per jaar uit voor

³ Besluit maatregel parochiebestuur 18-09-2012.

overleg en afstemming. De penningmeesters van de locatieraden vormen samen met de penningmeester van de parochie het Beraad Financiën. Dit beraad komt drie keer per jaar bijeen:

1. in het voorjaar om de realisatie van het afgelopen boekjaar te bespreken;
2. in de zomermaanden om te spreken over de realisatie van de begroting en alle zaken die de geloofsgemeenschappen gezamenlijk bezighouden zoals tarieven, vergoedingen, afstemming van de kosten, gezamenlijke inkoop enz.;
3. in het najaar voor een beraad over de begroting voor het komende boekjaar.

Kerkbalans, collectes en werving overige inkomsten

De locatieraden zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de jaarlijkse actie Kerkbalans voor het innen van de kerkbijdrage in de eigen geloofsgemeenschap, voor het jaarlijkse collecterooster en alle overige werving van (extra) inkomsten voor activiteiten en beheer in de geloofsgemeenschap. Het parochiebestuur stelt jaarlijks het collecterooster vast, in overleg met de penningmeesters van de geloofsgemeenschappen.

De financiële positie van een geloofsgemeenschap wordt door het parochiebestuur meegenomen als een criterium voor het vitaal zijn van een geloofsgemeenschap en vormt als zodanig een agendapunt tijdens gezamenlijk overleg.

Vergoeding voor personeel en vrijwilligers

In het zomeroverleg van 2014 worden ook de vergoeding voor de koster, koren, organisten, dirigenten en de vergoeding voor vrijwilligers vastgesteld. De vergoeding voor de werknemers in vaste dienst worden binnen de richtlijnen van het aartsbisdom vastgesteld door het parochiebestuur. Het parochiebestuur zal jaarlijkse functioneringsgesprekken en beoordelingsgesprekken voeren met de vaste medewerkers, met uitzondering van de beoordelingsgesprekken met pastores. De locatieraad zal gesprekken voeren met de vrijwilligers die op enigerlei wijze een vergoeding ontvangen. De penningmeesters van de locatieraden zullen in 2013 richtlijnen opstellen voor de vergoeding/attenties voor vrijwilligers. Dit onder leiding van de penningmeester van het parochiebestuur.

5.3 Communicatie

Kerkbladen

De communicatie met de parochianen van de H. Plechelmus vindt onder andere plaats door middel van periodiek uitgegeven kerkbladen. Deze publicaties worden uitgegeven onder verantwoordelijkheid van de locatieraden en met medewerking van het parochiebestuur en pastores-team. De kerken in de stad Oldenzaal kennen de gemeenschappelijke periodieke uitgave *Kerktijd*. De dorpen kennen elk een eigen weekblad. Vanuit het pastores-team zal een actieve bijdrage worden gegeven aan de invulling van zowel *Kerktijd* als aan de periodieken in de dorpen.

Social media en intranet

Naast de periodieke publicaties maakt de parochie gebruik van een eigen website en een Facebookpagina om de parochianen te informeren over actuele en pastorale zaken. Publicaties over beleid, pastoraat en notulen en agenda's van vergaderingen worden op intranet beschikbaar gesteld aan de pastoraatgroepen, locatieraden en vrijwilligers.

Kerkradio

Op veel plaatsen in de parochie wordt gebruik gemaakt van de kerkradio. Het is de verantwoordelijkheid van de locatieraad om vorm te geven aan de administratie van aansluiting, de doorgifte van vieringen en de inning van de bijdrage in de kosten. Het is een doelstelling van het parochiebestuur om in 2014, in de locaties waar de kerkradio wordt gebruikt, te komen tot een afstemming over richtlijnen en bijdragen van parochianen in de bekostiging.

Perscontacten

Contacten met de pers op locatieniveau vinden plaats onder verantwoordelijkheid van de locatieraad maar dienen gemeld te worden bij het parochiebestuur. Zaken die de totale parochie aangaan of waarbij de pers om een standpunt van de kerk vraagt vallen onder verantwoordelijkheid van het parochiebestuur.

Het werken aan aspecten van deze contourennota, zoals het inzetten van de parochiemonitor, zal worden benut om de hele parochie en de afzonderlijke geloofsgemeenschappen te informeren over relevante zaken die inzichten geven in, of informeren over beleidsontwikkelingen.

Werkgroepen

Voor de volgende aandachtsvelden binnen de parochie H. Plechelmus bestaan er werkgroepen. Hierin worden aspecten van het aandachtsveld besproken vanuit de verschillende geloofsgemeenschappen:

- Liturgie
- Diaconie
- Catechese
- Opbouwwerk
- Gebouwen
- Financiën
- Secretariaat
- Vrijwilligersbeleid
- Afscheidsvieringen
- Sociale Media

Beraad Communicatie

Voor een adequaat parochiebestuur en deugdelijke locatieraden en pastoraatgroepen is transparantie in besturen en vormgeven van groot belang. Het parochiebestuur zal daartoe, in overleg met de secretarissen van de locatieraden en onder leiding van de secretaris van het parochiebestuur, in 2013 een Beraad

Communicatie opzetten. De eerste taak van dit beraad is het vaststellen van richtlijnen voor een transparant bestuur. Dit orgaan, dat minimaal één keer per jaar vergadert, zal daarnaast regulier een goede communicatie binnen de parochie bevorderen door hierover op adequate wijze te coördineren, stimuleren en af te stemmen, en het parochiebestuur hierover te adviseren.

5.4 Liturgie

In het pastoraal plan *Vurig getuigen* heeft het pastores-team liturgie als volgt omschreven: “Het samenkomen van gelovigen rond Taal en teken, om het leven te vieren in Woord en Gebaar, als ontmoeting met God en met elkaar.” Liturgie brengt mensen bij elkaar, maar niet alleen in eucharistievieringen; binnen onze parochie worden ook woord- en communievieringen, woorddiensten en gebedsvieringen en andersoortige vieringen gehouden. De krappe bezetting in pastorale beroepskrachten betekent dat inbreng van vrijwilligers hierbij een zeer welkome aanvulling vormt.

Vieringen met ingang van 1 september 2013

Op alle zondagen, op kerkelijke hoogfeesten en op nader te bepalen kerkelijke feesten zal in de Plechelmusbasiliek als Eucharistisch Centrum, de eucharistie worden gevierd. De gang vanuit de geloofsgemeenschappen naar de basiliek zal worden gestimuleerd. In de andere kerken kunnen in het weekend eucharistievieringen, woord- en communievieringen, gebedsvieringen en andersoortige vieringen plaatsvinden. Het is van groot belang dat hiermee de vitaliteit van de geloofsgemeenschappen gevoed en onderhouden wordt.

Met ingang van 1 september 2013 gelden voor de vieringen de volgende besluiten:

- In de Plechelmusbasiliek is er elke zondag een eucharistieviering.
- In elk van de vier kerkdorpen is er eens per vier weken op zaterdagavond of zondagmorgen een eucharistieviering.
- In de Oldenzaalse kerken H. Drieëenheid en H. Maria ten Hemelopneming is het op zaterdagavond mogelijk een eucharistieviering te houden.
- In de H. Plechelmus in Deurningen, Rossum en Saasveld, in de Remigius in Weerselo en in de Drieëenheid en de H. Maria ten Hemelopneming in Oldenzaal kunnen in de weekeinden waarin er geen eucharistieviering plaatsvindt woord- en communievieringen en/of gebedsvieringen worden gehouden.
- Andersoortige vieringen mogen in alle kerken worden gehouden; hierbij valt te denken aan Taizéviering; Cirkelviering; Rozenkransgebed, Kruisweg e.d.
- Bijzondere plechtigheden blijven zowel doordeweeks als in het weekeinde te allen tijde mogelijk.
- Op alle plaatsen waar wordt gevierd wordt, indien mogelijk, de gelegenheid gecreëerd voor ontmoeting en contact van pastores en gelovigen.

Beraad Liturgie

De parochie stelt een Beraad Liturgie in dat uiterlijk 1 oktober 2013 zal functioneren. Dit overkoepelend orgaan heeft als taak de hele gang van zaken rondom het Vieren te plannen, te organiseren en te evalueren. Het orgaan adviseert, coördineert, stimuleert, begeleidt en onderhoudt het contact en de samenwerking tussen de werkgroepen. Bovendien draagt het Beraad Liturgie mede zorg voor een goed verloop en een goede kwaliteit van de vieringen. De eindverantwoordelijkheid ligt bij het pastores-team. De pastoor is de voorzitter van dit overlegorgaan, dat is samengesteld uit vertegenwoordigers van de geloofsgemeenschappen. Het Beraad Liturgie komt minimaal drie keer per jaar bijeen voor overleg en vervangt het bestaande Liturgisch Overleg.

Het plannen van (eucharistie)vieringen is de verantwoordelijkheid van het pastores-team, waarbij het parochiebestuur en het Beraad Liturgie advies kunnen geven en waarvoor vanuit de geloofsgemeenschappen voorstellen kunnen worden aangedragen.

Participatie

In de nabije toekomst zullen geloofsgemeenschappen worden uitgenodigd de eucharistievieringen in de Plechelmusbasiliek mede vorm te geven om daarmee het brede spectrum van vieren zichtbaar te maken. In de Plechelmusbasiliek wordt jaarlijks het Plechelmusfeest gevierd met medewerking van de andere geloofsgemeenschappen. Daarnaast blijft lokaal de mogelijkheid bestaan om de feestdag van de eigen kerkpatroon te herdenken.

Koren

Vergrijzing, een geringe doorstroming en weinig aanwas van onderaf leiden tot een terugloop in het ledental van de koren. Geloofsgemeenschappen, en in het bijzonder de koren zelf, voeren hierop tijdig beleid. Wanneer het voortbestaan wordt bedreigd, dient bundeling van krachten en samenwerking te worden nastreefd.

Jeugd en jongeren

De doelgroep jeugd en jongeren vraagt speciale aandacht. Hun manier van geloven, hun betrokkenheid en hun beeld van God en van kerk vragen om anderzortige vieringen met zang, muziek, dans, inspirerend taalgebruik en beeldende werkvormen van jongeren zelf. Dit vraagt om ruimte voor een open, enthousiaste en actieve benadering van jongeren. In 2013 zal het pastores-team met voorstellen komen over hoe dit in de komende jaren verder vorm kan krijgen

Paastriduüm

Om de vitaliteit van de geloofsgemeenschap juist ook in de Goede Week zichtbaar te maken kiest het parochiebestuur, rekening houdend met de strakke richtlijnen rond het Paastriduüm van de Nederlandse bisschoppen, voor meer ruimte en vrijheid voor een redelijke invulling. In kerken kan op Witte Donderdag in plaats van een eucharistieviering een gebedsviering worden gehouden. Wanneer op Paaszaterdag geen Paaswake/eucharistieviering mogelijk is, kan

er 's avonds worden gevierd in de vorm van bijvoorbeeld een getijdengebed. Het parochiebestuur en het pastores-team ijveren samen met de pastoraatgroepen voor de realisering van deze invullingen.

Teksten

De teksten voor eucharistievieringen bij bijzondere (sacramentele) gebeurtenissen behoren blijheid en vrijheid uit te stralen, waarmee deze vieringen getuigen van hoop en verlangen. Binnen de voorschriften van het aartsbisdom willen we zoeken naar ruimte om dit zo goed mogelijk te realiseren. Dreigend afhaken van deelnemers, maar ook van medewerking van het vrijwilligerskader moet in elk geval worden voorkomen. Het beoordelen van eigen teksten, gebeden en liederen geschiedt in goede dialoog en met respect voor ieders zorgvuldige inbreng. Het pastores-team zal met zorg en gepaste vrijmoedigheid leidinggeven aan dit proces.

Uitvaartviering en rouwbegeleiding

Wanneer bij uitvaartvieringen eucharistie wordt gevierd gaat de pastoor of een vervangende priester voor. Veelal zal de uitvaart een woord- en communieviering of een gebedsviering zijn. Pastores zijn volgens een rooster met weekbeurten beschikbaar voor rouwbegeleiding van familie en viering. Indien er geen pastor beschikbaar is, verzorgen vrijwilligers de begeleiding, uitvaart, begrafenis en/of crematieplechtigheid. Dit geldt ook voor bepaalde aangewezen dagen. In avondwakes gaan altijd vrijwilligers voor.

Werkplan liturgie

Elke geloofsgemeenschap stelt in overleg met de liturgische werkgroepen jaarlijks voor 15 oktober een werkplan op met eigen profilering, kansen, voorneemens, wensen en verwachtingen voor de liturgie, maar ook met knelpunten, bedreigingen en oplossingen. Ook de eigen profielrichting en de aandacht voor specifieke doelgroepen moeten hierin tot uitdrukking komen. Dit werkplan wordt besproken binnen het Beraad Liturgie en het pastores-team en komt op de agenda van het Najaarsoverleg met het parochiebestuur.

5.5 Diaconie

In het pastoraal plan *Vurig getuigen* heeft het pastores-team een algemene omschrijving gegeven voor diaconie. Diaconie is: "Het handelen vanuit de kerken en andere door het evangelie geïnspireerde bewegingen, gericht op het voorkomen, opheffen, verminderen dan wel 'het mee uithouden' van met name sociaal-maatschappelijke nood van individuen en van groepen mensen, en op het scheppen van rechtvaardige verhoudingen. Anders gezegd: We willen ons laten raken door het gelaat van de gekwetste mens."

Diaconie is zorgen voor elkaar. Hulp bieden. Helpen waar geen helper is, zowel financieel als maatschappelijk en sociaal ondersteunend. Ook onze parochie wil proactief bezig zijn met activiteiten die sociale noden voor het voetlicht brengen en deze publiekelijk bestrijden. Dit vraagt van de geloofsgemeenschappen een

meer gerichte aanpak van diaconie. Diaconie is bij uitstek de vorm waarin een geloofsgemeenschap zichtbaar wordt in de brede samenleving.

Beraad Diaconie

Voor een vitale diaconie met goede afstemming, aansturing, coördinatie en stimulering is parochiebreed een Beraad Diaconie gewenst. Het parochiebestuur zal ervoor zorgen dat dit beraad vóór 1 juli 2013 is opgericht. In principe dient elke geloofsgemeenschap hierin een vertegenwoordiger af te vaardigen. Het Beraad Diaconie komt minimaal vier keer per jaar voor overleg bijeen onder leiding van de profielpastor.

Werkgroep Diaconie

Daarnaast is het noodzakelijk dat in de geloofsgemeenschappen een Werkgroep Diaconie functioneert, die zich operationeel richt op de specifieke activiteiten binnen de eigen gemeenschap. De afgevaardigde in het Beraad Diaconie maakt deel uit van deze werkgroep (bij voorkeur als voorzitter). Pastoraatgroepen spannen zich in voor het eventueel instellen (uiterlijk 1 oktober 2013) of continueren en actief functioneren van deze werkgroep.

Parochiële Caritas Instelling

In de parochie functioneert er een centrale Parochiële Caritas Instelling (P.C.I.), waar enkele geloofsgemeenschappen met een Vincentiusvereniging zich nog op zullen aansluiten. Waar het gemeentelijk en/of sociaal vangnet is uitgewerkt, liggen er grote kansen voor de P.C.I. als aanjager van parochiebreed diaconaal bewustzijn. Van de P.C.I. wordt verwacht dat zij zich op deze wijze zichtbaar en proactief laat gelden.

Het is de verantwoordelijkheid van het parochiebestuur om een passend platform te creëren waarin het Beraad Diaconie en de P.C.I. elkaar kunnen ontmoeten.

Overige interne en externe groepen

Binnen de afzonderlijke geloofsgemeenschappen zijn diverse bezoekersgroepen actief, die zich ten dienste stellen van bepaalde groepen parochianen als ouderen, zieken en nabestaanden. Een aantal van deze groepen leidt echter een sluimerend bestaan. Daarnaast kennen we groepen zoals MOV (Missie, Ontwikkeling en Vrede) en KESA (Kerk en Samenleving). Een goede coördinatie, afstemming en verantwoording vragen hierbij aandacht. Dat geldt ook voor de samenwerking met andere (externe) instanties als de Zonnebloem, KBO en Voedselbank. Geloofsgemeenschappen streven ernaar deze werkgroepen te stimuleren en te activeren en, voor zover ze nog niet bestaan, te formeren.

De werkgroep Diaconie draagt zorg voor de continuïteit, onderhoudt nauw contact en voert minimaal één keer per twee jaar overleg met de uitvoerend actieve groepen.

Aanbevelingen stageopdracht vitale diaconie

In 2012 is in de negen geloofsgemeenschappen een stageopdracht uitgevoerd met als doel te achterhalen waar vitaliteit zit als het gaat om diaconie of hoe de diaconie een nieuwe impuls kan krijgen. De belangrijkste aanbevelingen zijn:

- Verbeteren zichtbaarheid en aanwezigheid pastores in de negen geloofsgemeenschappen.
- Verheldering van de diaconale situatie binnen de afzonderlijke geloofsgemeenschappen.
- Het ontwikkelen van een duidelijke visie met een helder toekomstperspectief.
- Zorgen voor een goede afstemming, waar een vitale diaconie om vraagt, als het gaat om:
 - duidelijkheid over de verantwoordelijkheid
 - heldere beleidslijnen
 - de juiste informatieverstrekking
 - afstemming tussen de verschillende projecten
 - contacten met werkgroepen binnen de parochie
 - contacten met werkgroepen buiten de kerk en de parochie
- Nagaan of een pastoraal steunpunt rust en duidelijkheid kan geven aan de vrijwilligers. Een plek waar ontmoeting en uitwisseling mogelijk is en toerusting gegeven kan worden.
- Aandachtig kijken naar samenwerking met andere organisaties om krachten te bundelen.

Deze aanbevelingen worden in de komende tijd parochiebreed op een enthousiaste manier planmatig en gestructureerd opgepakt en uitgewerkt. Het Beraad Diaconie neemt hierin het initiatief en zal voor 1 maart 2014 met een uitgewerkt plan komen. Het realiseren hiervan zal ervan afhangen of nieuwe vrijwilligers bereid zijn om hun schouders hieronder te zetten. Het samenwerken tussen al actieve vrijwilligers zal worden gestimuleerd.

Werk- en actieplan Diaconie

Met inachtneming van de hiervoor genoemde aanbevelingen zullen het Beraad Diaconie en elke werkgroep voortaan ieder jaar voor 1 november een eigen werk-/actieplan Diaconie opstellen. Hierin moeten minimaal twee heldere en haalbare speerpunten of doelstellingen worden opgenomen, waarmee al of niet projectmatig in het volgende jaar actief aan de slag wordt gegaan. Deze plannen komen tijdens het najaarsoverleg met het parochiebestuur aan de orde.

5.6 Catechese

In het pastoraal plan *Vurig getuigen* omschrijft het pastores-team catechese als volgt: "Catechese betekent letterlijk 'onderricht' en is voedsel voor de dialoog. Catechese is bedoeld om mensen met voedzame woorden en smakelijke kost aan de praat te krijgen. We willen immers de Blijde Boodschap van Jezus Christus aan elkaar doorgeven en erdoor geraakt worden. Daarbij worden mensen in allerlei levensfasen betrokken, dus van geboorte tot sterven."

Catechese is een verdiepen van of een verder ingroeien in het geloof. Catechese omvat veel meer dan de sacramentenvoorbereiding, al maakt dit er wel een groot deel van uit. Het heeft ook betrekking op mensen van alle generaties; de christen leert een leven lang. Geloof is een permanente ontwikkeling en de belangrijkste taak van de catecheet is deze ontwikkeling te begeleiden en aan te wakkeren, zodat het geloof kan worden doorverteld vanaf het doopsel. Catechese komt daarmee neer op leren en getuigen.

In een seculariserende samenleving ligt voor de catechese een groot terrein braak, maar geldt ook het besef dat de voedingsbodem broos is. Door een eigentijds aanbod met inspirerende, laagdrempelige activiteiten moeten jong en oud in onze geloofsgemeenschappen worden uitgedaagd om op een vernieuwende manier te geloven.

Jongerenpastor

Het is van groot belang dat aan catechese in de naaste toekomst op een actieve wijze en gestructureerd vorm zal worden gegeven, waarvan een sterke impulswerking uitgaat. Een vereiste hierbij is dat het profiel wordt begeleid en aangestuurd door een professionele kracht met vooral inspirerende en (ver)bindende kwaliteiten. Het parochiebestuur kent de uitdrukkelijke wens van de geloofsgemeenschappen om een jongerenpastor aan te stellen met het accent op het profiel Catechese.

Beraad Catechese

Deze profielpastor (catecheet) staat er niet alleen voor. Daarom wordt er een Beraad Catechese in het leven geroepen, dat tot taak krijgt de ontwikkeling, initiëring, advisering en stroomlijning van de catechese op parochieniveau te regelen. Het Beraad Catechese wordt geformeerd uit vertegenwoordigers van werkgroepen catechese uit de geloofsgemeenschappen en zal uiterlijk 1 september 2013 moeten functioneren. Het is denkbaar dat dit orgaan in de plaats komt van het bestaande Catechetisch Beraad.

Participatie sacramentenvoorbereiding

Overall in onze parochie bestaan werkgroepen, die zich bezig houden met de sacramentenvoorbereiding. Zo heeft elke geloofsgemeenschap werkgroepen voor de voorbereiding op doop, Eerste Heilige Communie en Heilig Vormsel. Alle werkgroepleden zijn enthousiast en werken met grote inzet en bezieling. Pastoraatgroepen zetten zich in om werkgroepen voor selectieve doelgroepen te formeren. De profielpastor zorgt voor de noodzakelijke ondersteuning, coaching en begeleiding. De werkgroepen benoemen in afstemming met de pastoraatgroep en de profielpastor ieder jaar enkele specifieke speerpunten (minimaal twee), waaraan gezamenlijk het volgende jaar gewerkt gaat worden.

De betrokkenheid van ouders bij ouderavonden (veelal bij de voorbereiding van kinderen op de sacramenten) biedt een unieke kans om met hen in contact te komen. Deze contacten met volwassenen dienen vooral relatieversterkend te worden benut. De parochie zet in op een vitaal geloofscontinuüm en maakt

daarbij gebruik van de momenten met geloofscommunicatie rond de sacramenten en activiteiten met kinderen.

Sacramentenvoorbereiding op school

Op de basisscholen bestaat aandacht voor levensbeschouwelijke onderwerpen als sfeer, kerkelijke thema's, stilte, symboolgevoeligheid en rituelen. Schoolteams zullen worden gestimuleerd tot deelname aan speciale vieringen en het vormgeven daarvan. Vanuit de stichting Katholiek Onderwijs Noord Oost Twente (Konot) zijn er twee projecten ontwikkeld voor de sacramentenvoorbereiding. Het communieproject is getiteld *Maak van mij een regenboog* en de titel van het vormselproject is *Vliegen op eigen kracht*. De parochie initieert en organiseert de trajecten met betrekking tot de Eerste Heilige Communie en het Vormsel en is verantwoordelijk voor de organisatie en de kerkelijke lijn.

Door met alle kinderen de algemene lijn te behandelen, verzorgen de bij de Konot aangesloten scholen voor ondersteuning bij deze projecten. De aangesloten scholen handelen uiterlijk in juli 2014 op deze door de Konot vastgestelde werkwijze.

Werkplan Cathese

Jaarlijks voor 1 oktober zullen de werkgroepen van de geloofsgemeenschappen een eigen werkplan catechese samenstellen en afstemmen met het Beraad Catechese. Naast de reguliere activiteiten worden daarin steeds minimaal twee doelstellingen vastgesteld met benoemde accenten gericht op specifieke doelgroepen.

5.7 Kerkopbouw

Als het gaat om kerkopbouw, laten we ons leiden door de woorden van Jezus in Matteüs 18, vers 20: "Waar twee mensen in mijn naam samen zijn, daar ben ik in hun midden." Wij staan er dus niet alleen voor, maar mogen vertrouwen op Gods Geest die met ons gaat. Wij mogen ervan verzekerd zijn dat de Heer Zijn Naam verbindt aan de toekomst van onze parochie als een liefdevolle gemeenschap. Want waar mensen zich bewust met hart en ziel richten op de naam van Jezus, daar is Hij in hun midden en daar is 'kerk'. Daar zien mensen elkaar staan, zoeken ze elkaar op, hebben mensen elkaar lief en worden ze geraakt door de Geest, worden ze door Hem in beweging gezet naar elkaar toe om het leven te delen. Hierin schuilt onze drijfveer voor kerkopbouw.

Profielhouder Opbouw

Kerkopbouw is al het werk dat het mogelijk maakt om de taken van 'Vieren, Leren en Dienen' gestalte te geven. Kerkopbouw zorgt voor de goede coördinatie en communicatie binnen onze parochie. Hierdoor kunnen gelovigen samen én individueel hun geloof uiten en versterken om zo uit te groeien tot een vitale geloofsgemeenschap.

Het doel van een goede opbouw van onze geloofsgemeenschap is het vormen en stimuleren van een geloofsgemeenschap die allereerst wordt gedragen door

mensen met hun geloof in God en die van daaruit, gesteund door het pastores-team, wordt gedragen in pastoraal, bestuurlijk en financieel opzicht.

De parochianen binnen de negen geloofsgemeenschappen vinden het heel belangrijk dat hun eigen identiteit - horend bij hun geschiedenis en de plaatselijke geborgenheid en saamhorigheid - ook in het grote geheel zichtbaar is en blijft. De profielhouder Opbouw stimuleert naast de opbouw van de ene parochie ook de negen identiteiten van de onderscheidende gemeenschappen en enthousiasmeert de parochianen.

De kerk moet in de stad en in de dorpen vooral een kloppend hart blijven: als gebouw én als geloofsgemeenschap, gebouwd op een stevig fundament.

Interreligieuze samenwerking en dialoog

Het parochiebestuur streeft naar goede oecumenische contacten en, waar mogelijk, samenwerking met andere christelijke kerken zoals Protestantse en Syrisch-orthodoxe kerken en draagt de interreligieuze dialoog met religies als de Islamitische gemeenschap een warm hart toe. In het proces van samen zoeken naar wat ons als christenen bindt, worden de goede verhouding en samenwerking gekoesterd met respect voor elkaar en zorg voor en behoud van eigen traditie en geloof. Dit geldt voor de Protestantse zustergemeenten in Oldenzaal en Weerselo en voor de Syrisch-orthodoxe geloofsgemeenschap in Oldenzaal. Waar nodig worden deze contacten verder geïntensiveerd en verbeterd. Behalve praktische leerschool zien wij de oecumene ook als een inspiratiebron voor gezamenlijke actie op maatschappelijk gebied. Het pastores-team zal zich inspannen tot het houden van gezamenlijke oecumenische vieringen. Dit alles gebeurt op basis van gelijkwaardigheid.

Aanspreekpunt geloofsgemeenschappen

Geloofsgemeenschappen hebben een grote hang naar een eigen aanspreekpunt. Het parochiebestuur zal in overleg met het pastores-team en de pastoraatgroepen de behoefte, het profiel en de benaming voor deze functie onderzoeken. Het gaat hierbij om een vrijwilliger die na gerichte scholing en vorming en met instemming van de bisschop wordt aangesteld. Deze functionaris kan met pastorale/maatschappelijke nabijheid bereikbaar en werkzaam zijn in de eigen geloofsgemeenschap. Uiterlijk 1 oktober 2013 moet er duidelijkheid zijn over de invulling van deze functie.

Stimuleren saamhorigheid

Het is de bedoeling van de pastores een denktank op te richten om daarmee de saamhorigheid binnen de parochie te stimuleren. Met het oog hierop zal er jaarlijks minimaal één parochiebrede activiteit worden georganiseerd, die de saamhorigheid bevordert. Ook het ontwikkelen van activiteiten voor bewoners van nieuwbouwwijken is in dit verband een doelstelling van het pastores-team. In de loop van 2013 zullen hiervoor initiatieven worden genomen.

Digitaal leden- en vrijwilligersbestand

Het is van groot nut dat de parochie beschikt over een actueel digitaal leden- en vrijwilligersbestand, waaruit de afzonderlijke geloofsgemeenschappen ook kunnen putten. Van gelovigen kunnen, waar mogelijk, specifieke persoonlijke gegevens geregistreerd worden. Deze informatie kan gebruikt worden voor selectieve benadering van personen voor hulp bij kerkelijke activiteiten of voor werving van vrijwilligers. Als bekend is over welke kwaliteiten en talenten mensen beschikken, kunnen ze ook gericht worden gevraagd. Met, waar nodig, specifieke scholing en begeleiding kunnen die kwaliteiten nog beter worden benut.

Contact en contactmomenten

Het leren kennen, waarderen en stimuleren van parochianen is van groot belang. Toch is er sprake van een grote 'afstand' tussen de gemiddelde gelovige en pastores, tenzij de parochiaan (actief) betrokken is binnen de geloofsgemeenschap. De mogelijkheden voor contact van pastores met gelovigen zullen waar mogelijk uitgebreid en beter benut worden. Daarnaast is het noodzakelijk dat nieuw ingekomen parochianen op een actieve en uitnodigende manier in de geloofsgemeenschap worden verwelkomd. Enkele geloofsgemeenschappen beschikken al over bezoekersgroepen 'nieuwe parochianen'. Binnen andere geloofsgemeenschappen dienen hiertoe ook initiatieven te worden genomen.

Samenwerking tussen geloofsgemeenschappen

Van groot belang voor de vitaliteit is de samenwerking tussen de geloofsgemeenschappen. De initiatieven die hiertoe al zijn genomen worden van harte ondersteund. Vanaf 2013 wordt minimaal een keer per jaar in een bijeenkomst van locatieraden en pastoraatgroepen het onderwerp 'samenwerking' besproken. Waar mogelijk worden activiteiten gemeenschappelijk met andere geloofsgemeenschappen ondernomen of bestendigd en wordt er tijdig ingespeeld op toekomstige ontwikkelingen.

Wil de basiliek het hart van de Plechelmusparochie kunnen zijn, dan geldt als voorwaarde dat de geloofsgemeenschappen vitaal zijn. Het parochiebestuur werkt aan deze toekomstvisie.

Beraad Kerkopbouw

Er komt een Beraad Kerkopbouw dat tot taak krijgt de kerkopbouw in de parochie te stroomlijnen, te stimuleren, te controleren en het parochiebestuur te adviseren. De geloofsgemeenschappen zijn in dit orgaan vertegenwoordigd. Het Beraad Kerkopbouw komt minimaal één keer per jaar bijeen voor overleg.

Werkplan Kerkopbouw

Van elke geloofsgemeenschap wordt verwacht dat er jaarlijks een werkplan Kerkopbouw wordt samengesteld. Dit werkplan dient voor 1 december gereed te zijn. In dit plan dienen doelen of verbeteracties te worden opgenomen die raakvlakken hebben met minimaal de volgende onderdelen:

- Vrijwilligersbeleid

- Samenwerking binnen de eigen geloofsgemeenschap
- Samenwerking met andere geloofsgemeenschappen in de parochie
- Invulling bezetting kerkgebouw
- Oecumenische samenwerking

Parochiemonitor

Het kan voor elke geloofsgemeenschap van belang zijn om op de hoogte te zijn en te blijven van ontwikkelingen binnen de eigen gemeenschap. De parochiemonitor kan hiervoor een hulpmiddel zijn. Dit is een beleidsinstrument waarmee op basis van geïnterviewde gegevens een indicatie wordt gegeven over waar de parochie staat in haar lokale context en ontwikkeling. Die indicatie kan vervolgens een belangrijke bijdrage leveren aan het bepalen van de koers van de parochie.

Het parochiebestuur besluit voor 1 juli 2014 over de toepassing van de parochiemonitor.

5.8 Vrijwilligers

In onze parochie gaan we uit van een charitatieve, diaconale grondhouding en een gezamenlijk gedragen verantwoordelijkheid. Het gezicht van de parochie wordt in deze tijd sterk bepaald door de vele gemotiveerde vrijwilligers. Zij vormen het smeer- en bindmiddel waar de parochiegemeenschap vooral op draait. Op velerlei gebied stellen zij hun tijd en inzet binnen allerlei geledingen belangeloos actief en creatief in dienst van de kerk en van daaruit in de samenleving. Daarom past hier misschien nog beter de omschrijving actieve gelovigen, die geïnspireerd willen zijn of hun eigen persoon willen ontplooiën. Niet alleen sociaal plichtsbef, maar vooral ook persoonlijke ontwikkeling en behoeften vormen tegenwoordig een motivatie om zich in te zetten voor anderen. Voor de inzet van gelovige mensen is het aspect van maatschappelijke relevantie bovendien belangrijk.

Een citaat uit de eerste brief van Paulus aan de Korintiërs (12, 4-11) willen we zien als grondslag voor de plaats van de vrijwilligers in de Plechelmusparochie. Zij is gebaseerd op de vaste overtuiging dat gelovigen elkaar van dienst kunnen zijn met inzet van de vele verschillende gaven van hoofd, hart en handen. Elke vrijwilliger brengt zijn eigen mogelijkheden mee, verschillend vanuit interesse, behoefte, aanleg, ervaring, opleiding, beroep en deskundigheid.

Betrokkenheid en waardering

Vrijwilligers hebben veel bekwaamheden, vaak in aanvulling op elkaar. Bovendien vervullen ze vele taken. Van sommige vrijwilligers zal worden gevraagd, dat zij toegerust worden met bepaalde kennis en vaardigheden. Hierbij kan het volgen van cursussen en bijscholing een vereiste zijn. Ook vergaderingen en bijeenkomsten voor verschillende groepen vragen om betrokkenheid en aanwezigheid.

Nota vrijwilligerswerk

Zonder de inzet van de vele vrijwilligers is onze kerk niet meer denkbaar in onze geloofsgemeenschappen. Tegelijkertijd worden echter de grenzen van vrijwilligerswerk zichtbaar. Het is daarom zaak het 'bouwwerk' van vrijwilligers goed te onderhouden en er zorgvuldig aan verder te bouwen, zodat mensen gemotiveerd en met plezier hun werk blijven doen. Daarom is vrijwilligersbeleid nodig met waardering en aandacht voor hun welzijn. Goede afspraken over de rechten, plichten en begeleiding zijn eveneens essentieel.

De ontwikkeling van een formeel expliciet vrijwilligersbeleid voor de hele parochie is dan ook pure noodzaak. Het parochiebestuur gaat hiervoor een heldere visie ontwikkelen en een eenduidige nota Vrijwilligerswerk opstellen. Voor zover nog niet geregeld, worden de rechten en plichten van de vrijwilligers in een statuut vastgelegd en uitgewerkt in een huishoudelijk reglement. Jaarlijks dient een herijking plaats te vinden.

Op grond van hun pastorale opdracht brengen de pastores hun kennis en deskundigheid in, werken ze waar nodig samen met vrijwilliger en bieden ze hen waar mogelijk ondersteuning.

Beraad Vrijwilligers

Het parochiebestuur hecht aan een structurele zorg voor vrijwilligers. Daarom komt er ook voor dit profiel een beraad, waarin de geloofsgemeenschappen zijn vertegenwoordigd. Dit Beraad Vrijwilligers coördineert, stimuleert en bewaakt de belangen van de vrijwilligers en adviseert het parochiebestuur. Minimaal één keer per jaar vindt een overleg plaats van het Beraad Vrijwilligers. Het vrijwilligersbelang komt ook tot uitdrukking in de aanwijzing van een bestuurslid met de expliciete portefeuille vrijwilligerszaken.

Van locatieraden en pastoraatgroepen wordt verwacht dat zij het vrijwilligersbeleid binnen de eigen geloofsgemeenschap uitwerken en vorm geven. Minimaal twee keer per jaar dient in een gezamenlijke vergadering het onderwerp vrijwilligers geëvalueerd en getoetst te worden. Indien nodig worden tijdig noodzakelijke maatregelen getroffen.

Samenwerking en vergoeding

Het parochiebestuur zal zich blijvend inspannen om het geloofsgesprek onder vrijwilligers levend te houden. De samenwerking tussen de verschillende (groepen) vrijwilligers is van essentieel belang en zal zoveel mogelijk worden gestimuleerd. Doel hierbij is onder meer gebruik te maken van elkaars sterke punten, ervaringen en ideeën. Ook de samenwerking met de (vrijwilligers van) de vijf zorgcentra en de verplichtingen die we naar elkaar toe hebben, moeten in dit verband worden genoemd.

Er wordt rekening gehouden met het gegeven dat werken aan kortlopende activiteiten of projecten meer in trek is dan het oppakken van taken voor een lange periode zoals beheers- en beleidstaken.

Vrijwilligers horen gekend en gerespecteerd te worden en hun inzet verdient vooral ook waardering. Het parochiebestuur ontwikkelt een uniforme lijn voor

alle geloofsgemeenschappen over het vergoeden van onkosten en het belonen door tastbare complimenten in de vorm van kleine attentie(s) en vrijwilligers-avonden.

Digitaal platform voor werving en behoud vrijwilligers

De gemiddelde leeftijd van de vrijwilligers is aan de hoge kant, de aanwas neemt af en de werving van nieuw, jong talent is vaak een niet gemakkelijke aangelegenheid. Niettemin zullen de geloofsgemeenschappen uit oogpunt van continuïteit een hoge prioriteit geven aan effectieve werving en behoud van gedreven vrijwilligers. Vragen als: herkennen jongeren zich nog wel in deze kerk, welke talenten hebben zij en hoe zouden zij hun betrokkenheid vorm willen geven, moeten worden beantwoord. Het kan wenselijk zijn een digitaal platform te creëren voor het signaleren, stimuleren, motiveren en aanmelden van kandidaat-vrijwilligers.

Ter ondersteuning van het vrijwilligersbeleid heeft het parochiebestuur eind 2012 drie trainingsavonden georganiseerd. Tijdens deze avonden is er gewerkt met de zes B's uit het routeboekje (bezinnen, binnenhalen, begeleiden, belonen, behouden en beëindigen) en is er nagedacht over hoe deze zes B's in onze geloofsgemeenschappen kunnen worden toegepast.

Het is denkbaar dat de motivatie van enige vrijwilligers op negatieve wijze beïnvloed wordt door de voorschriften en regels van het hogere kerkgezag. Omwille van het behoud van vrijwilligers en om te komen tot een vitale geloofsgemeenschap zal het parochiebestuur een stimulerende en appelerende houding tonen en een heldere visie verwoorden waarin de betrokkenheid wordt aangemoedigd.

Het parochiebestuur is zich ervan bewust dat een goed draaiend vrijwilligerskader cruciaal is voor het functioneren van een vitale geloofsgemeenschap.

Oldenzaal, 14 februari 2013